

SCENARIUSZ DRUGIEGO I KOLEJNYCH SPOTKAŃ ZZK

Krok 1

Pracownik socjalny lub inny z kooperantów, pełniący rolę moderatora wita i przedstawia gości oraz prezentuje cel spotkania (np. ocena okresowa realizacji planu współpracy, zdarzenie kryzysowe w życiu osoby/rodziny, przejście osoby/rodziny do regularnej pracy socjalnej metodą indywidualnego przypadku, zakończenie pracy z osobą lub rodziną).

Krok 2

Pracownik socjalny przypomina agendę spotkania oraz formy komunikowania się podczas spotkania, zwracając uwagę na zasady efektywności tego procesu.

Ze względu na ilość uczestników najbardziej efektywna podczas spotkań jest formuła dyskusji moderowanej. Ważne jest, aby każda z biorących udział osób miała możliwość wypowiedzenia się, a jej pozycja zawodowa czy społeczna nie miała wpływu na wagę wypowiedzi.

Krok 3

Część merytoryczna spotkania rozpoczyna się od przypomnienia celów, jakie zostały określone w planie współpracy na pierwszym/poprzednim spotkaniu, działań potrzebnych do ich realizacji oraz opisu aktualnej sytuacji osoby/rodziny/grupy.

Dobrze jest zacząć od pytania, co poprawiło się od ostatniego spotkania? Docenienie, choć małych postępów osoby/ członków rodziny jest sposobem motywowania jej/ich do dalszej pracy oraz stwarza dobrą atmosferę na spotkaniu. Jeśli to możliwe, jako pierwszy swoją perspektywę i ocenę sytuacji powinien zaprezentować beneficjent spotkania – członek rodziny (wspierany, jeśli to konieczne przez moderatora, np. poprzez pytania pomocnicze). Moderator zwraca uwagę, by spotkanie nie było dyrektywnym rozliczaniem osoby/ członków rodziny z działań określonych w planie współpracy. Jeśli osoba/członek rodziny nie zrealizował jakiegoś działania warto na początku zapytać, czy może zrobił coś w zamian, jeśli tak, docenić to, jeśli nie zapytać, czy cel, do którego odnosiło się dane działanie jest nadal ważny, jeśli tak, to, jakie działania, zdaniem osoby, byłyby bardziej realne przez nią do wykonania. Spytać również, czy potrzebuje bezpośredniego towarzyszenia pracownika socjalnego lub innego specjalisty w jego wykonaniu itp.

Krok 4

W kolejnym kroku uczestnicy dokonują analizy sytuacji rodziny/osoby z perspektywy własnej wiedzy i doświadczeń.

W tym momencie moderator również zwraca uwagę, by ta część spotkania nie była oceną osoby/ członków rodziny, a poziomu wykonania przez nią i specjalistów działań oraz stopnia przesuwania się (lub nie) w kierunku celów, określonych w planie współpracy. Również warto zacząć od docenienia pozytywnych zmian, zaangażowania, konstruktywnych działań.

Zebrane wnioski, obserwacje i opinie zostają podsumowane przez moderatora, usystematyzowane i zamieszczone w protokole. Zgłoszone przez osobę, rodzinę, grupę a także zaproszonych ekspertów potrzeby lub oczekiwania oraz zauważone trudności posłużą członkom Zespołu do sformułowania kolejnych celów.

Krok 5

Następnym etapem pracy podczas kolejnego spotkania ZZK jest wyrażenie potrzeb przez osobę/rodzinę oraz ustalenie **kolejnych celów** do osiągnięcia.

Pracownik socjalny dokonuje podsumowania dyskusji i systematyzuje zaproponowane przez uczestników działania.

Podczas dyskusji grupowej nad ustaleniem celu głównego i celów szczegółowych każdy z uczestników powinien zaprezentować zasoby i możliwości swojej instytucji w kontekście realizacji określonego i zaproponowanego celu (dotyczy to także realnych możliwości rodziny czy osoby). Niezbędne jest, aby do prezentowanych celów, ich ważności i możliwości ich realizacji odniosła się rodzina/osoba objęta wsparciem. Dopiero po wysłuchaniu jej opinii i propozycji należy przejść do precyzyjnego ich zdefiniowania, a w dalszej perspektywie do przygotowania planu ich realizacji.

Uczestnictwo osoby lub rodziny w negocjowaniu celów szczegółowych poprzez ucieranie się stanowisk i urealnianie późniejszych działań, daje szansę na postrzeganie zadań jako własnych, nie zaś narzuconych instytucjonalnie. Aby zwiększyć motywację osoby lub rodziny do zmiany swojej sytuacji, istotne jest umieszczenie celów wskazanych przez osobę lub rodzinę najwyżej w hierarchii.

Jeśli zaś wszystkie potrzeby osoby i rodziny są zaspokojone a cele zrealizowane to osoba/rodzina oraz pracownicy podejmują decyzję o zakończeniu współpracy i wyznaczają okres monitorowania sytuacji rodziny.

Krok 6

Uczestnicy ZZK odnosząc się do celów szczegółowych opracowują konkretne działania, ich kolejność i możliwość ich realizacji.

Uczestnicy na tym etapie mogą także – w razie potrzeby - przeanalizować zasoby będące w posiadaniu instytucji lokalnych (wykorzystując lokalny koszyk usług utworzony przez ZZK) i podjąć decyzję o wykorzystaniu usługi odpowiadającej na potrzeby osoby lub rodziny. Usługi zawarte w koszyku stanowią wtedy uzupełnienie planu pracy z osobą lub rodziną. Dobór usług zależy od potrzeb określonych w ramach wspólnej diagnozy **(tworzenie indywidualnego koszyka usług w ramach ZZK)**.

Pracownik socjalny oraz inni członkowie Zespołu (w tym przedstawiciel rodziny lub grupy) po dokonaniu diagnozy i uzyskaniu informacji o potrzebach osoby, rodziny lub grupy wpisuje do protokołu ZZK informację o zaproponowanych usługach oraz informację o terminie kontaktu z usługodawcą lub skorzystania z usługi.

Na etapie opracowywania działań rolą moderatora jest sprawne przeprowadzenie dyskusji przy uwzględnieniu wypowiedzi wszystkich osób uczestniczących w spotkaniu. Zebrane pomysły poddawane są „obróbce” uwzględniającej zasoby, poziom motywacji, możliwości i gotowości osoby lub rodziny. Osoba lub rodzina uczestnicząca w spotkaniu również podaje rozwiązania. Ponadto powinna zadecydować o tempie przyjętych działań i możliwości ich przeprowadzenia w zadeklarowanym czasie. Podczas planowania istotne jest ustalenie nie więcej niż kilku działań, w których osoba lub rodzina będzie współuczestniczyć.

Krok 7

Moderator podsumowuje pracę Zespołu. Zapisuje w protokole wszystkie ustalenia związane z zaplanowanymi działaniami (w tym z koniecznością dodatkowej diagnozy). W protokole zapisany jest także podział zadań pomiędzy członków ZZK, sposób, forma oraz terminy monitorowania i ewaluacji działań. Kopię protokołu otrzymuje każdy członek Zespołu, w tym osoba lub rodzina.